

De Erfgoedmonitor

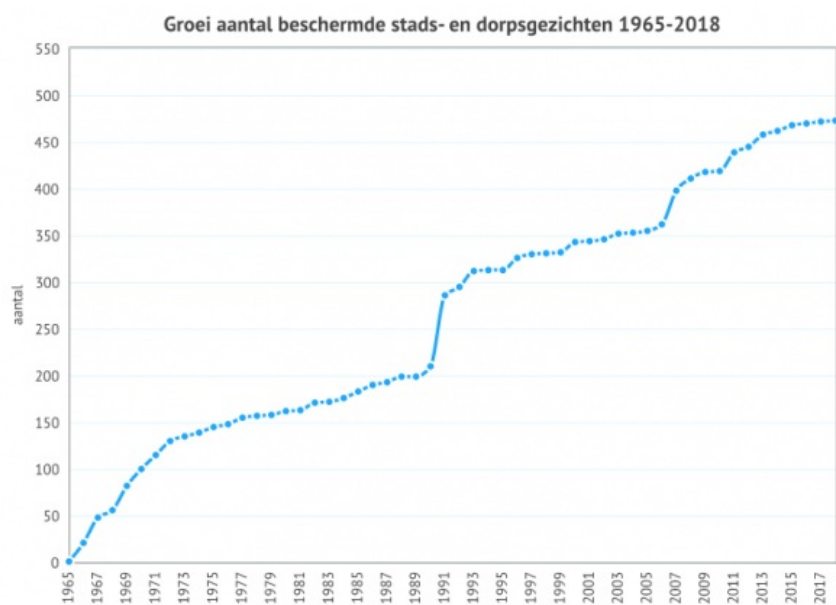
Home > Indicatoren > Beschermden stads- en dorpsgezichten - aantal

Beschermden stads- en dorpsgezichten - aantal

Publicatiedatum: 14 augustus 2019

Vanaf de inwerkingtreding van de Monumentenwet in 1961 tot eind 2018 zijn er 473 beschermden stads- en dorpsgezichten aangewezen.

1965-2018

Bron: RCE

De grafieken tonen per jaar cumulatief het aantal rijksbeschermden stads- en dorpsgezichten dat vanaf de inwerkingtreding van de Monumentenwet 1961 tot eind 2017 is aangewezen, evenals het aantal aangewezen en in procedure per provincie eind 2017.

1 gezicht aangewezen in 2018

Eind 2018 waren er in totaal 473 beschermden stads- en dorpsgezichten aangewezen in Nederland, 1 meer dan eind 2017. Er waren geen gezichten meer in procedure.

Verschuiving van beeld- naar structuurdenken in jaren '80

Bij de eerste gezichten lag het accent op beeldkwaliteit. Dit leidde tot de aanwijzing van groepjes schilderachtige oude gebouwen, bijvoorbeeld rond een kerk. In de jaren tachtig werd de structuur meer en meer richtinggevend en werd behalve naar beeldkwaliteit ook gekeken naar opzet en typologie van een dorp, stad of stadsdeel. Ook konden nu niet-bebouwde onderdelen als parken, grachten en landelijke verkaveling tot de bescherming behoren. Deze verschuiving van beeld- naar structuurdenken heeft zijn doorwerking gehad in de definitie van het begrip stads- en dorpsgezichten in de herziene Monumentenwet 1988.

Start inventarisatie in jaren '90

In de jaren negentig is begonnen met de inventarisatie van potentiële beschermde gezichten uit de bouwperiode 1850-1940. Een selectie hiervan is sinds 1991 aangewezen als beschermd gezicht. In het piekjaar 1991 zijn 76 beschermde gezichten aangewezen. In plaats van historisch gegroeide stads- en dorpskernen werden nu ook volledig ontworpen gebieden en bijzondere cultuurlandschappelijke ensembles zoals de landgoederenzone in Wassenaar en de militaire zone Grebbelinie beschermd.

Bronnen:

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed - eigen registratie.

Zie ook de online [Kaart met stads- en dorpsgezichten](#).

31 december 2018

Meetfrequentie:
jaarlijks

Verantwoording:

De telling gaat uit van beschermde stads- en dorpsgezichten die definitief zijn aangewezen. Het gezicht dat eind 2017 nog in procedure was is niet meegeteld.

Lees [hier](#) meer over dit onderwerp.